

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

INSO

19081

1st. Edition

2015

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۱۹۰۸۱

چاپ اول

۱۳۹۳

ماشین آلات راهسازی - ماشین آلات اختلاط
آسفالت - الزامات ایمنی

**Road Construction Machines- Asphalt
Mixing Plants- Safety Requirements**

ICS: 93.080.10

بهنام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است. تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و موسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های فنی مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشتہ طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که موسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرفکنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول تضمین کیفیت فرآورده‌ها و ملاحظات زیستمحیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای فرآورده‌های تولیدی داخل کشور و/ یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای فرآورده‌های کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه-بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان‌ها و موسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سامانه‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیستمحیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسائل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان‌ها و موسسات را بر اساس ضوابط نظام تایید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تایید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکaha، کالیبراسیون (واسنجی) وسائل سنجش، تعیین عیار فلزات گران‌بها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

**کمیسیون فنی تدوین استاندارد
«ماشین آلات راهسازی - ماشین آلات اختلاط آسفالت - الزامات ایمنی»**

سمت و / یا نمایندگی

دانشگاه لرستان

رئیس:

کولیوند، فرشاد

(دانشجوی دکترا مهندسی مکانیک سنگ)

دبیر:

اداره کل استاندارد استان کرمان

خورشیدزاده، محمد مهدی

(کارشناسی ارشد مهندسی عمران)

اعضا: (اسمی به ترتیب حروف الفبا)

سازمان نظام مهندسی معدن استان لرستان

پیری، مصطفی

(دانشجوی دکترا مهندسی معدن)

شرکت ایمن سازان

جوادی، محمد

(دانشجوی دکترا مهندسی معدن)

اداره کل استاندارد استان کرمان

زکریایی، احسان

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)

سازمان نظام مهندسی ساختمان

سلطانمرادی، حسن

(کارشناسی مهندسی عمران)

شرکت فنی و مهندسی مهر

صفاری زاده، جعفر

(کارشناس مهندسی معماری)

شرکت ساختمانی ارسا

فوجون، محمد

(کارشناسی مهندسی عمران)

اداره کل استاندارد استان کرمان

کیانفر، مریم

(کارشناسی ارشد شیمی)

شرکت ساختمانی پرلیت

ناظمی، حمید

(کارشناسی مهندسی عمران)

شرکت زمین حفاران کاسیت

ندری، کیانوش

(کارشناسی مهندسی عمران)

گروه صنعتی ایمن ماشین سازان

نمکار، امیرحسین

(کارشناسی مهندسی عمران)

اداره استاندارد شهرستان سیرجان

یزدی میرمخلصونی، سید محمد

(کارشناسی فیزیک)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ب	آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران
ج	کمیسیون فی تدوین استاندارد
د	پیش‌گفتار
و	مقدمه
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۲	۲ مراجع الزامی
۳	۳ اصطلاحات و تعاریف
۵	۴ فهرست خطرهای قابل توجه
۵	۵ الزامات و/یا اقدامات ایمنی
۱۵	۶ اعتبارسنجی الزامات و/یا اقدامات ایمنی
۱۶	۷ اطلاعات برای استفاده
۱۸	۸ نشانه‌گذاری
۱۹	پیوست الف (الزامی) سامانه صندوقچه بالابر برای بارگیری مخازن قیفی انبارش
۲۱	پیوست ب (الزامی) دهانه‌های دسترسی
۲۲	پیوست پ (الزامی) دسترسی‌ها (راهروهای تنگ، سکوها، راه‌پله‌ها، نرده‌بان‌ها، نرده‌ها)
۲۴	پیوست ت (اطلاعاتی) مثال‌هایی از ماشین‌آلات اختلاط آسفالت و اصطلاح‌شناسی
۲۹	پیوست ث (اطلاعاتی) کتابنامه

پیش‌گفتار

استاندارد «ماشین‌آلات راهسازی- ماشین‌آلات اختلاط آسفالت- الزامات ایمنی» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط توسط سازمان ملی استاندارد ایران تهیه و تدوین شده و در پانصد و نودمین اجلاس کمیته‌ی ملی استاندارد مهندسی ساختمان و مصالح و فرآورده‌های ساختمانی مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۹ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات سازمان استاندارد و

تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن‌ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدیدنظر خواهند شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارایه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

BS EN 536: 1999, Road Construction Machines- Asphalt Mixing Plants- Safety Requirements

ماشین‌آلات راهسازی - ماشین‌آلات اختلاط آسفالت^۱ - الزامات ایمنی

۱ هدف و دامنه کاربرد

۱-۱ هدف از تدوین این استاندارد، تعیین الزامات ایمنی قابل کاربرد برای ماشین‌آلات ثابت و سیار تولیدکننده مصالح مخلوط آسفالت است که برای ساخت، تعمیر و نگهداری مسیرهای تردد وسایل نقلیه (جاده‌ها، بزرگراه‌ها، فرودگاه‌ها و غیره)، تاسیسات نگهداری آب، دیوارهای سد، نهرهای سرپوشیده و غیره به کار می‌رود.

- ماشین‌آلات ثابت، هنگام تولید در یک وضعیت ثابت قرار می‌گیرند.

- ماشین‌آلات سیار، با استفاده از جاده قادر به حمل و نقل یک فرآورده تولیدی از یک محل تولید به محل دیگر هستند، ولی هنگام تولید باید در یک وضعیت ثابت قرار گیرند.
این الزامات ایمنی، برای ماشین‌آلات زیر کاربرد دارد.

الف- ماشین‌آلات اختلاط آسفالت؛

ب- ماشین‌آلات اختلاط مصالح سرد؛

پ- ماشین‌آلات فرآوری مصالح بازیافتی از قیر؛

ت- ماشین‌آلات فرآوری آسفالت طبیعی؛

ث- ماشین‌آلات تولید آسفالت قیری (مخلوط قیر و پودرسنگ)

ج- ماشین‌آلات انبارش مصالح قیری.

۲-۱ این استاندارد، کلیه خطرهای مهم مربوط به ماشین‌آلات اختلاط آسفالت، هنگامی که تحت شرایط مدنظر و پیش‌بینی شده توسط سازنده استفاده می‌شوند، را مورد بررسی قرار می‌دهد (به بند ۴ مراجعه شود). همچنین اقدامات فنی مناسب برای کاهش یا حذف وقوع خطرها را تعیین می‌کند.

۳-۱ این استاندارد، برای ماشین‌آلات مورد استفاده در تولید بتون، کاربرد ندارد.

۴-۱ این استاندارد، خطرهای ناشی از گازهای قابل اشتعال را مورد بررسی قرار نمی‌دهد. به محض این که اطلاعاتی فراهم شود، آن موضوع نیز مدنظر قرار خواهد گرفت.

۵-۱ این استاندارد، خطرهای ناشی از تجهیزات جابجایی مکانیکی و پنوماتیکی (بادی)، نظیر تغذیه‌کننده‌های نواری، تغذیه‌کننده‌های مارپیچی، تغذیه‌کننده‌های زنجیری (شنی‌دار)، سوپاپ‌های دورانی، نوارنقاله‌ها، نقاله‌های مارپیچی، نقاله‌های پنوماتیک، پمپ‌ها و کمپرسورها را مورد بررسی قرار نمی‌دهد.

۶-۱ این استاندارد، برای ماشین‌هایی که در طول فرآیند تولید حرکت می‌کنند، کاربرد ندارد.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آنها ارجاع داده شده است.
بدین ترتیب آن مقررات جزیی از این استاندارد ملی ایران محسوب می‌شود.

در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدرکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آنها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی آنها مورد نظر است.

استفاده از مراجع زیر برای این استاندارد الزامی است:

۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۴۱۲۶، سال ۱۳۷۶، دستگاه‌های الکتریکی - ایمنی ماشین‌آلات به تجهیزات الکتریکی ماشین‌آلات - مقررات عمومی

۲-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۴۱۹۷، سال ۱۳۷۷، ماشین‌آلات - مفاهیم اصلی - اصول کلی برای طراحی واژه‌شناسی، روش‌شناسی - ایمنی

۳-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۲۸۶۸، سال ۱۳۸۶، درجات حفاظت تامین شده توسط محفظه‌ها (کد IP)

۴-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۱۰۰، ایمنی ماشین‌آلات - اصول کلی طراحی - ارزیابی ریسک و کاهش آن

۵-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۱۸۰۰، ایمنی ماشین‌آلات - فاصله‌های ایمنی برای جلوگیری از دسترسی اندام‌های بالایی و پایینی بدن به مناطق خطر

۶-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۱۵۰-۱، ارگونومی محیط‌های حرارتی - روش‌های ارزیابی پاسخ‌های افراد به تماس با سطوح - قسمت اول - سطوح داغ

۷-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۷۳۸۸، ماشین‌آلات - قطعات درهم قفل‌کننده مرتبط با حفاظتها - اصول طراحی و انتخاب - مقررات ایمنی

- 2-8 BS EN 418:1992, Safety of machinery- Emergency stop equipment, functional aspects- Principles for design
- 2-9 BS EN 547-1:1996, Safety of machinery. Human body measurements- Part 1: Principles for determining the dimensions required for openings for whole body access into machinery
- 2-10 BS EN 547-2:1996, Safety of machinery. Human body measurements- Part 2: Principles for determining the dimensions required for access openings
- 2-11 BS EN 746-1:1997, Industrial thermoprocessing equipment- Part 1: Common safety requirements for industrial thermoprocessing equipment
- 2-12 BS EN 1037:1995, Safety of machinery- Prevention of unexpected start-up
- 2-13 BS EN 1070:1998, Safety of machinery- Terminology

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد علاوه بر اصطلاحات و تعاریف ارایه شده در استاندارد بند ۱۳-۲، اصطلاحات و تعاریف زیر نیز به کار می‌رود.

۱-۳

تولید ناپیوسته^۱ و پیوسته^۲

- تولید محموله ناپیوسته با این ویژگی مشخص می‌شود که اختلاط مصالح به صورت محموله‌های پی‌درپی در یک مخلوط‌کن انجام می‌شود.
- تولید پیوسته با این ویژگی مشخص می‌شود که در آن عملیات اختلاط، بدون این‌که وقفه‌ای در جریان تولید مصالح ایجاد شود، در داخل یک مخلوط‌کن پیوسته یا در داخل یک ماشین اختلاط بشکمای^۳ انجام می‌شود.

۲-۳

ماشین‌آلات اختلاط آسفالت (شکل‌های ت ۱، ت ۲ و ت ۳ را ببینید)

ماشین‌آلات اختلاط آسفالت، عملکردهای زیر را انجام می‌دهند:

- انبارش و تولید سنگدانه‌ها؛
- توزیع سنگدانه‌ها؛
- خشک و گرم کردن سنگدانه‌ها؛
- حذف گردوغبار گازهای منتشر شده از خشک‌کن؛
- ورود مجدد مصالح اصلاح شده ریزدانه؛
- توزیع مواد هیدروکربنی گرم؛
- توزیع سنگدانه‌های گرم؛
- اختلاط اجزاء مختلف به منظور تولید مصالح همگن و یکنواخت؛
- انبارش و تولید مصالح؛
- انبارش و توزیع مواد هیدروکربنی؛
- انبارش و استفاده از سوخت‌ها.

---

۱ - فرایند تولیدی ناپیوسته‌ای است که در آن مواد تولید شده و سپس تحویل بخش اجرا می‌شود (Batch production).

2 - Continuous production

3 - Drum mixer machine

۳-۳

ماشین آلات اختلاط سرد^۱ (شکل ت ۴ را ببینید)

ماشین آلات اختلاط سرد، عملکردهای زیر را انجام می‌دهند:

- توزیع سنگدانه‌ها؛
- توزیع مواد هیدرولیک و یا هیدروکربنی؛
- اختلاط اجزاء به منظور به دست آوردن ماده همگن و یکنواخت؛
- انبارش و توزیع مصالح؛
- انبارش و توزیع مواد.

۴-۳

واحدهای بازیابی^۲

واحدهای بازیابی، مصالح به دست آمده از لایه‌های برداشته شده از جاده‌های قیری را مجدداً فرآوری می‌کنند. این واحدها دستگاه‌های مکمل نصب شده در ماشین آلات اختلاط آسفالت هستند که وظایف آن‌ها عبارت است از:

- خشک و گرم کردن سنگدانه قیری بازیافت شده؛
- توزیع اجزاء.

۵-۳

ماشین آلات آسفالت فیری^۳

گروهی از ماشین آلات مشابه با ماشین آلات اختلاط آسفالت گرم هستند که در آن‌ها، مصالح در دماهای بالاتر از 250°C و مخلوط کردن با پرکننده‌های^۴ زیاد و با مقدار قیر افزایش داده شده، فرآوری می‌شود.

این ماشین آلات می‌تواند برای گرم کردن پرکننده‌ها به گرمکن‌های مجدد^۵، مجهز شوند و همچنین به سیلوهای انبارش^۶ مجهز به گرمکن‌های مجدد و مخلوطکن‌ها مجهز شوند (برای مثال همزنهای).

-
- 1 - Cold mixing plant
  - 2 - Recycling units
  - 3 - Mastic asphalt plant
  - 4 - Filler
  - 5 - Reheaters
  - 6 - Storage silos

۶-۳

مخازن انبارش^۱

مخازن انبارش برای نگهداری مواد هیدروکربنی، نزدیک به ماشینآلات نصب می‌شوند و عملکردهای زیر را انجام می‌دهند:

- حفظ و نگهداری مواد هیدروکربنی در دمای کاری؛
- تامین انبارش و توزیع مصالح به مخلوطکن‌ها و مخلوطکن‌های استوانه‌ای.

۷-۳

ایستگاه‌های کنترل^۲

ایستگاه‌های کنترل شامل پالل‌ها و اتاق‌های فرمان^۳ هستند؛ پالل‌های کنترل و اتاق‌های فرمان شامل وسایلی برای راهاندازی و محافظت از موتورها همراه با ابزار کنترل خودکار و خودکنترل^۴ هستند.

۴ فهرست خطرهای قابل توجه

این بند شامل تمامی خطرها و شرایط و رخدادهای بالقوه خطرناکی هستند که براساس ارزیابی‌های ریسک انجام شده بر روی این نوع از ماشین‌آلات، به عنوان خطرناک شناخته شده‌اند و انجام اقداماتی برای حذف یا کاهش این خطرها و شرایط خطرناک، نیاز است.
خطرها و شماره‌گذاری آن‌ها در پیوست الف استاندارد بند [۱۰] مرجع، فهرست شده است.

۵ الزامات و/یا اقدامات ایمنی

در این بند و جدول ۱، الزامات و/یا اقدامات لازم به هنگام بروز این خطرها را ارایه می‌دهد. تاکنون الزامات/اقدامات قابل کاربرد در سایر استانداردهای ملی ایران، به خصوص استاندارد بند ۲-۲ و ۴-۲ ارجاع به این استانداردها یا به زیربندهای مرتبط یا به طبقه عملکردی قابل کاربرد، ارایه شده است.
در قسمت‌های متحرک (برای مثال غلطک‌های نگهدارنده خشک‌کن‌ها، مخلوطکن‌های بشکه‌ای و استوانه‌های بازیافت، صندوقه‌های بالابر)، اگر فاصله ایمنی‌شان کمتر از فاصله ایمنی مطابق با استاندارد بند ۶-۲ است، به دلیل در دسترس قرار گرفتن آن‌ها، باید مطابق با زیربند ۳-۲۲-۱ استاندارد بند ۲-۲، به حفاظه‌های ثابت مجهز شوند.

1 - Storage tanks

2 - Control stations

3 - Consoles

4 - Servo-control device

بعاد قابل کاربرد برای دهانه‌های دسترسی که در استاندارد بندهای ۹-۲ و ۱۰-۲ ارایه شده‌اند، باید برای شخصی با $h_i = 1.8\text{m}$ و $a_I = 0.6\text{m}$ مورد بررسی قرار گیرند. اگر ایجاد این ابعاد در ماشین ممکن نباشد، حداقل ابعاد برای دهانه‌های دسترسی در پیوست الزامی ب ارایه شده است. الزامات مربوط به راهروهای تنگ^۱، سکوها، راه‌پله‌ها^۲، نرده‌ها و نرده‌ها، در پیوست الزامی پ ارایه شده است.

جدول ۱- فهرست خطرات تكميلي قابل توجه و الزامات مربوطه

خطر	(*)	محل وقوع
خطرهای مکانیکی	۱	
مدفون کردن		- در صندوق‌های تحویل یا انبارش به وسیله مصالح عمل‌آوری شده یا عمل‌آوری نشده
خرد کردن ^۳	۱-۱	- هنگام نصب ماشین‌ها - در ناحیه عملیاتی صندوقچه‌های بالابر ^۴
بریدن ^۵ یا قطع کردن ^۶	۳-۱	- در اثر تماس با اجزاء متحرک ماشین‌ها، برای مثال: - نقاله‌های مارپیچی - درب‌های تخلیه مخزن تغذیه‌کننده
به‌سمت داخل کشیدن ^۷ یا گیرکردن ^۸	۵-۱	- در غلطک‌های نگهدارنده استوانه‌های دوار - در نوارنقاله‌ها - در بادیزنهای تهویه - در بالابرها سطلی ^۹ و نقاله‌های شیبدار - در قسمت‌های متحرک مخلوط‌کن‌ها
تزریق سیال تحت فشار بالا	۹-۱	- لوله‌کشی انعطاف‌پذیر تحت فشار هیدرولیک: سیالات گرم و اشتعال‌پذیر در مدارهای سامانه‌های روغن حرارتی و سامانه‌های توزیع قیر
به بیرون پرتاب شدن قسمت‌ها ^{۱۰}	۱۰-۱	- در سامانه‌های نمونه‌برداری از مصالح
کاهش پایداری	۱۱-۱	- عدم توانایی کافی در پایه‌ها - نصب ماشین‌های سیار
شکست	۱۲-۱	- درون مخازن تغذیه قیفی‌شکل، استوانه‌های سنگی گرم، سیلوهای انبارش مصالح پرکننده معدنی یا شکست درون مخازن انبارش مواد - در پیاده‌روها - روی پیاده‌روها یا سکوهای دسترسی
لغزش		

1 - Catwalks

2 - Stairways

3 - Crushing

4 - Skips

5 - Cutting

6 - Severing

7 - Drawing in

8 - Trapping

9 - Bucket elevators

10 - Ejection of parts

جدول ۱- ادامه

		خطرهای الکتریکی	۲
- مدار برق	اتصال الکتریکی (مستقیم یا غیرمستقیم)	۱-۲	
	خطرهای حرارتی	۳	
- تجهیزات گرمایشی خشک کن‌ها، مخلوط‌کن‌های بشکه‌ای و استوانه‌های بازیافت و تجهیزاتی برای گرم کردن مواد سرندۀ، مخازن انبارش	سوختگی‌های ناشی از اتصال یا تابش	۱-۳	
- لوله‌کشی، بهخصوص اتصالات انعطاف‌پذیر، و بهخصوص آن‌هایی که فرآورده‌های گرم و اشتعال‌پذیر را حمل می‌کنند (روغنی حرارتی، مواد هیدروکربنی) سریز شدن از مخازن قیر			
- نگهداری از خشک‌کن‌های بشکه‌ای و استوانه مخلوط	اثرات مضر ناشی از محیط گرم	۲-۳	
- تغییر چشممه‌های سرندۀ - نگهداری از پالاینده‌های کیسه‌ای ^۱ - درون برج‌های اختلاط ^۲			
	خطرهای ناشی از نگهداری مصالح و فرآورده‌ها	۷	
کارهای نگهداری: - در محفظه‌سازی برای سرندۀ و پالاینده‌های کیسه‌ای (۹-۵) - در طی ساخت فرآورده‌های مخصوص حاوی افروندنی‌های مضر (۱۳-۵)	تماس یا استنشاق گردوغبارهای مضر	۱-۷	
- در استوانه‌ها و هم‌چنین در پالاینده‌های گردوغبار - در مخازن انبارش قیرهای سیال و در گرم‌کنندۀ‌های روغن ^۳	آتش‌سوزی یا انفجار	۲-۷	
	خطرهای ناشی از نادیده گرفتن اصول ارگونومیکی ^۴	۸	
- در کابین کنترل (وضعیت اتاق‌های فرمان، پایانه‌های در وضعیت دید ناکافی)	حالات نقص	۱-۸	
- جانمایی ضعیف کابین کنترل نسبت به روشنایی طبیعی و مصنوعی	روشنایی ناکافی در ایستگاه کنترل	۴-۸	
	خطرهای ناشی از بروز نقص در تامین برق و سایر خرابی‌ها		
- محصور شدن خودکار ورودی‌های تحویل سطل‌ها و مخازن قیفی انبارش مصالح هیدرولیکی و پنوماتیک)	نقص در تامین انرژی (الکتریکی،	۱-۱۰	
به‌طور ویژه برای ماشین‌های قابل حمل و نقل، هنگام نصب و راهاندازی در طی هم-گذاری ^۵	کاهش غیرمنتظره پایداری ماشین، و دوران بیش از حد	۵-۱۰	
	خطرهای ناشی از قرارگیری ضعیف یا نادرست تجهیزات ایمنی	۱۱	
- نمونه‌برداری از ماشین‌آلات عملیاتی برای کنترل تولید	امکانات بارگذاری و باربرداری	۸-۱۱	
بالابرها، سرندۀ، مخلوط‌کن‌ها)، اگر این ماشین‌ها در سطوح بالاتر نصب شوند.	ملزومات ضروری برای ایمنی در طی نگهداری	۹-۱۱	

1 - Bag filters

2 - Mixing towers

3 - Oil heater

4 - Ergonomic principle

5 - Assembly

6 - Lifting tackle

7 - Awkward spare parts

۱-۵ مخازن ذخیره قیفی و سیلوها

- اگر بخش بالای سطلهای یا سیلوهای انبارش در دسترس باشند، باید به یکی از وسایل زیر مجهر شوند:
- دریچه‌های دهانه باید به شبکه توری فلزی مجهر شوند که دهانه چشم‌های آن بیشتر از (250×250) mm نباشد. این شبکه‌های توری باید به سطل یا سیلو پیچ شوند. برداشتن توری‌ها نیاز به استفاده از ابزار مخصوص خواهد داشت.
  - اگر از شبکه‌های توری استفاده نشود، دسترسی به دریچه‌ها باید با استفاده از حصارکشی^۱ محافظت شود و ورودی به یک قفل داخلی الکترونیکی^۲ مجهر باشد. دهانه ورودی باید این اطمینان را ایجاد کند که دریچه‌ها به صورت خودکار بسته شده و از کار کردن تجهیزات جابجایی مکانیکی، ممانعت می‌شود. هنگامی که دریچه‌های بازرگانی بر روی کناره‌های سطلهای سیلوها و سیلوها نصب می‌شود، باید به یک ابزار نگهدارنده مجهر باشند تا هنگام باز شدن، از سقوط آنها جلوگیری شود.

۲-۵ مخازن

- دهانه‌های تعمیر و نگهداری/بازرسی موجود در بالای مخازن، باید به یک شبکه توری دارای حداقل چشم‌های به اندازه (100×100) mm مجهر شوند. این شبکه توری باید به یک ابزار قفل داخلی، مطابق با زیریند استاندارد بند ۲-۲ و زیریند ۳-۴ استاندارد بند ۷-۲، مجهر باشد تا هنگامی که شبکه توری برداشته می‌شود، از انتقال مواد، گردش روغن حرارتی و عملیات گرمکن‌های حرارتی جلوگیری شود. جایی که لازم است، باید امکان ورود یک بازوی بارگذاری به ابعاد (200×200) mm فراهم شود.

۳-۵ مخلوطکن‌های بشکه‌ای جریان موازی و استوانه‌های بازیافت

- نوارنقاله یا توزیع‌کننده‌های تغذیه‌کننده این استوانه‌ها، باید به یک حسگر^۳ کنترل جریان مصالح مجهر باشند. حسگر باید تا حد امکان در نزدیکی محل تغذیه و ورود مصالح به داخل استوانه نصب شود. اگر جریان مصالح قطع شود، حسگر به صورت خودکار نوارنقاله و مشعل‌ها را متوقف خواهد کرد. در مرحله راهاندازی و شروع به کار، یک مکانیزم تاخیرانداز به مشعل(ها) اجازه خواهد داد تا به مدت ۱۰ s بدون وجود مصالح در استوانه، کار کنند. این عمل به خاطر اطمینان از این است که دمای ماشین، از دماهای حداقلی مجاز شده توسط سازنده پالاینده کیسه‌ای، فراتر نرود. هنگامی که ماشین متوقف می‌شود، باید این امکان وجود داشته باشد که مشعل(ها) تا زمان تخلیه کامل استوانه‌ها روشن باقی بمانند.

1 - Fence

2 - Electrical interlock

3 - Sensor

۴-۵ تجهیزات گرمايش

مشعل های نصب شده بر روی استوانه ها و مخازن باید به گونه ای طراحی و نصب شوند که با نوع سوخت مورد استفاده مطابقت داشته باشند. الزامات ایمنی که باید اعمال شوند، باید هم مربوط به مشعل و هم مربوط به سوخت مورد استفاده باشند. باید الزامات مربوطه استاندارد بند ۱۱-۲ در نظر گرفته شوند.

بادبزن های احتراق هوا باید دارای یک محافظ در محل ورود هوا و یک محافظ در دریچه های مشاهده شعله در سمت بسته باشند و به منظور محافظت از کاربر در برابر صدمات ناشی از پس زنی شعله به عقب یا تابش حرارت، بادبزن های نوع دمنده هوا قابلیت اطمینان بیشتری دارند.

اگر مصالح موجود در مخازن انبارش در دمای بیش از 60°C باشند، مطابق با استاندارد بند ۲-۶، برای حفاظت پرسنل در برابر سوختگی ها باید یکی از اقدامات زیر انجام شود:

- مسیرهای دسترسی یا پیاده رو باید در فاصله ای باشند که مطابق با استاندارد بند ۲-۵، از تماس افراد با سطوح گرم جلوگیری شود.

- دیوارهای مخازن باید با یک ماده عایق پوشانده شوند.

۵-۵ استوانه های دورانی

خشک کن ها، مخلوط کن های بشکه ای و استوانه های بازیافت باید به درب هایی مجهز شوند که امکان دسترسی به بخش داخلی سیلندر دور را فراهم کند. درب باید به یک محافظ قفل شونده داخلی مجهز باشد تا هنگامی که باز می شود، از راه اندازی و عملیات قسمت های زیر ممانعت کند:

- مشعل ها و سایر تجهیزات کمکی؛

- ماشین آلات اولیه.

این سامانه قفل کننده، باید بادبزن تخلیه را متوقف کند. به هر حال اگر برای انجام کارهای تعمیر و نگهداری ضروری باشد، بادبزن تخلیه باید بتواند در یک جریان هوای کاوش یافته، با باز شدن درب دسترسی، دوباره راه اندازی شود. محافظ قفل شونده داخلی باید مطابق با زیربند ۴-۲۲-۳ استاندارد بند ۲-۲ و زیربند ۳-۲ استاندارد بند ۷-۲ باشد.

۶-۵ بادبزن های تخلیه

بر روی محفظه بادبزن تخلیه باید یک درب بازرسی نصب شود. درب باید به ابزار قفل شونده دارای قفل محافظ مطابق با زیربند ۳-۲۲-۵ استاندارد بند ۲-۲ و زیربند ۳-۳ استاندارد بند ۷-۲ مجهز باشد که هنگام باز بودن درب، محرک های بادبزن تخلیه و ماشین های قابل از آن را متوقف کرده و از کار بیاندازد.

اگر لوله‌های ورودی و خروجی متصل به بادبزن، به درب‌های بازرسی مجهز باشند، به‌طوری که امکان کشیده شدن اندام‌های بالایی بدن کاربر به تیغه‌های بادبزن وجود داشته باشد، در آن صورت لوله‌ها باید به یک وسیله قفل کننده (همان گونه که در زیربند ۵-۵ توصیف شد) مجهز شوند.
در محفظه پایین بادبزن نیز باید یک لوله خروجی زهکش و جمع‌کننده ناخالصی نصب شود.

۷-۵ بالابرهاي سطلي عمودي يا شيبدار

محفظه‌ای که زنجير و سطل‌ها را محصور کرده و می‌پوشاند، برای کنترل و تنظیم تجهیزات کشش و همچنین برداشتن مصالح روی سطل‌ها در هنگام گرفتگی و گیرکردن ماشین، باید به یک درب در انتهای خود مجهز باشد. درب باید به یک ابزار قفل‌کننده محافظ مطابق با زیربند ۴-۲۲-۳ استاندارد بند ۲-۲ و زیربند ۳-۲ استاندارد بند ۷-۲ مجهز باشد که باعث توقف و از کار انداختن موتور بالابر سطلي و همچنین ماشین‌های قبل از آن می‌شود.

۸-۵ نقاليه‌هاي زنجيري

محفظه‌ای که زنجيرها و شني‌ها را محصور می‌کند، برای ايجاد امكان بازرسی و تنظیم تجهیزات کشش و همچنین برداشتن مصالح، در مواقعی که ماشين دچار گرفتگی می‌شود، باید یک سري پوشش داشته باشد. اين پوشش‌ها يا دسترسی(هاي) آن‌ها، باید به یک ابزار قفل‌کننده محافظ مطابق با زیربند ۴-۲۲-۳ استاندارد بند ۲-۲ و زيربند ۳-۲ استاندارد بند ۷-۲ مجهز باشند که نقاليه شني‌دار و ماشين‌های قبل از آن را کنترل کند. در بخش انتهائي نقاليه، باید یک سامانه تعديه باز مجهز به شبکه توري با حداکثر دهانه چشمeh (mm ۲۵۰×۲۵۰)، نصب شود. اين شبکه توري باید به گونه‌ای باشد که به نقاليه پیچ شده و برای برداشتن آن، به ابزار مخصوصی نياز باشد.

۹-۵ سرندها و تاسيسات گردوغبارگير

۱-۹-۵ سرندها

سرندها باید در محفظه‌های ضد گردوغبار مجهز به درب‌های توري‌های سrnd، محصور شوند.

۲-۹-۵ تاسيسات گرددگير

TASISAT گرددگير باید در داخل محفظه ضد گردوغبار مجهز به درب‌های نگهداري فیلترها، محصور شده باشند. درب‌ها باید به یک ابزار قفل‌کننده محافظ مطابق با زيربند ۴-۲۲-۳ استاندارد بند ۲-۲ و زيربند ۳ استاندارد بند ۷-۲ مجهز باشند تا محرک‌های خطرناک را از حرکت بازدارند.

۵-۱۰ مخازن قیفی، سیلوها و مخازن قیرها

- ۱-۱۰-۵ وسایل نمونه برداری باید به گونه‌ای طراحی و ساخته شوند که از تخلیه غیرمنتظره مصالح در طی عملیات آن‌ها و همچنین سوختن آن‌ها اجتناب شود.
- ۲-۱۰-۵ تجهیزات مربوط به سرریزی نیز باید به گونه‌ای طراحی و ساخته شوند که این اطمینان را ایجاد کند که پرسنل محافظت می‌شوند.
- ۳-۱۰-۵ سامانه بارگیری مخازن قیفی انبارش، باید مطابق با پیوست الف طراحی و نصب شوند.

۱۱-۵ برج‌های اختلاط

- ۱-۱۱-۵ درب‌های بازرسی مخازن قیفی انبارش، مخازن قیفی توزین و مخلوطکن‌ها باید به ابزار قفل کننده محافظتی مجهز باشند که:
- درب‌های تخلیه و درب‌های کناری داخل برج اختلاط را بسته و حرکت پاروهای مخلوطکن را متوقف کند.
  - همه مسیرهای تامین انرژی به داخل برج اختلاط و کلیه ماشین‌آلات قبل از آن را قطع کند.
- این وسیله قفل کننده باید مطابق با زیربند ۴-۲۲-۳ استاندارد بند ۲-۲ و زیربند ۳ استاندارد بند ۷-۲ باشد.
- ۲-۱۱-۵ مخازن قیفی توزین باید به ابزاری تجهیز شوند تا در مواردی که سامانه کنترل دچار نقص می‌شود، از سرریز کردن مواد جلوگیری کند.

۱۲-۵ جابجایی افزودنی‌های پودری^۱

- تجهیزات مربوط به انتقال افزودنی‌های پودری باید کاملاً درزبندی شوند و به سامانه جمع کننده گردوغبار مجهز باشند.
- یادآوری- افزودنی‌های پودری شامل پرکننده‌ها و پودر رنگی هستند.

هنگامی که تاسیسات طوری طراحی شده‌اند که مصالح به صورت کیسه‌های بسته‌بندی شده به کار می‌روند، در آن صورت برای اجتناب از گیر کردن اعضای بدن کاربر در طی عملیات تغذیه، ورود مواد به مخلوطکن باید با استفاده از وسایلی انجام شود که محفظه مخلوطکن به طور دائمی بسته باشد تا از گیر کردن اعضای بالایی بدن کارگر در طی تغذیه مواد به ماشین، جلوگیری شود.

۱۳-۵ تجهیزات لازم برای گرمایش مواد

تاسیسات الکتریکی باید مطابق با استاندارد بند ۱-۲ باشند.

۱۳-۶ مخازن مجهز به گرمکن‌های الکتریکی

اجزا باید همیشه در حالت غوطه‌ور نگهداشته شوند و مخزن نیز به یک قفل قطع‌کننده نیروی الکتریکی مجهز باشد تا هنگامی که مایع درون آن به اندازه حداقل مقادیر زیر، از بالاترین سطح اجزا فراتر رود، نیروی الکتریکی را قطع کند.

- برای مخازن عمودی ۱۰۰ mm؛

. ۲۰۰ mm.

۱۳-۷ مخازن مجهز به لوله‌های هدایت کننده حرارت

این سامانه گرمایش باید توانایی گرم کردن مواد قیری تا دماهای مورد نیاز و حفظ آن در این دماها را داشته باشد و از هرگونه گرم شدن موضعی بیش از حد، جلوگیری کند.

لوله‌های مبدل حرارتی که در طول مخزن قرار داده می‌شوند، همیشه باید به صورت غوطه‌ور باشند. این بدین معناست که مخزن باید به یک قفل داخلی مجهز باشد که وقتی سطح مایع ۲۰۰ mm بالاتر از لوله‌ها رسید، سوخت وارد شده به مشعل را قطع کند.

لوله‌های تخلیه باید در بیرون مخزن قرار گیرند.

۱۳-۸ گرمکن‌های غیرمستقیم

۱-۳-۱۳-۵ اگر گرمکن‌ها در یک اتاق جداگانه و همتراز با سطح مبنا قرار گرفته باشند، این محل باید حداقل دارای دو خروجی روبروی یکدیگر باشد که دسترسی به آن‌ها به راحتی صورت گیرد. خروجی‌ها باید درب‌های ضدآتش داشته باشند.

۲-۳-۱۳-۵ سامانه راهانداز و کنترل، باید در یک قفسه کنترل دارای قابلیت قفل شدن یا در قفسه ضدهوازدگی دارای قابلیت قفل شدن، نصب شوند.

۱۴-۵ لوله‌کشی و لوله‌های انعطاف‌پذیر برای مایعات گرم

لوله‌کشی و لوله‌های انعطاف‌پذیر برای قیر و روغن حرارتی، باید در جایی قرار گیرند که از موارد زیر اجتناب شود:

- سوختن در اثر تماس؛

- آسیب دیدن از بیرون؛

- آسیب زدن به پرسنل در اثر ترکیدن.

برای لوله‌های انعطاف‌پذیر حامل مایعات گرم، اطلاعات زیر باید ارایه شوند:

- قطر اسمی؛
- حداکثر فشار؛
- حداکثر دما.

۱۵-۵ ماشین‌های قابل انتقال به کمک تجهیزات هلدهنده^۱

جک‌ها باید در جایی قرار گیرند که کاربر مجبور نباشد برای راه انداختن تجهیزات هلدهنده به زیر ماشین برود. یک ابزار ایمنی هیدرولیکی یا مکانیکی، باید از سقوط ناخواسته ماشین در اثر بروز نقص در جک‌ها جلوگیری کند.

۱۶-۵ ایستگاه‌های کنترل

۱-۱۶-۵ ایستگاه کنترل تک واحدی

اگر ایستگاه کنترل در یک اتاق قرار گیرد برای اطمینان از قطع نیروی الکتریکی، هر پانل و هر اتاق فرمان کنترل باید به یک قفل داخلی مطابق با زیربند ۴-۲۲-۳ استاندارد بند ۲-۲ و زیربند ۳-۲ استاندارد بند ۷-۲، مجهز باشد.

ابعاد اتاق و موقعیت پانل‌ها و اتاق‌های فرمان کنترل باید به گونه‌ای باشند که هنگام باز بودن درب‌های پانل‌ها و اتاق‌های فرمان، نواحی دسترسی کارگران کاملاً آزاد باشد.

۲-۱۶-۵ ایستگاه کنترل دارای موقعیت‌های جداگانه برای پانل‌ها و اتاق‌های فرمان

دسترسی به پانل‌های کنترل و اتاق‌های فرمان که در محل‌های جداگانه قرار گرفته‌اند، باید به کمک درب‌(هایی) باشد که برای اطمینان از قطع نیروی الکتریکی همه تاسیسات، باید به قفل داخلی مجهز باشند. بسته بودن درب، نباید به صورت خودکار برق را بازگرداند.

۳-۱۶-۵ الزامات عمومی ایستگاه کنترل

ایستگاه‌های کنترل باید با در نظر داشتن موارد زیر طراحی شوند.

- دمای داخلی آن بین 20°C تا 26°C باشد؛
- پنجره‌های مشاهده آن از شیشه ایمن باشد و از داخل به راحتی قابل تعویض باشند؛
- حداقل یکی از درب‌ها به بیرون باز شود؛
- سکوها به اندازه کافی بزرگ باشند تا پرسنل بتوانند در نزدیکی درب‌ها بایستند.

۱۷-۵ تاسیسات الکتریکی

TASISAT ALKTRIKI BA YID MATEBQ BA ASTANDARD BND 1-2 W BEHGORUT ZIR BASNED.

۱-۱۷-۵ کابل‌های الکتریکی

KABEL-HAİ ALKTRIKI TAMIN BRC İYA KABEL-HAİ ANTCAL SİGNAL İYA ATLAGAT, BAYD DR BRABR NFUD HIDRO-KRBİN HA
 UYIC-KARI SHOND. MHPFTE ATСALAT ALKTRIKI NIZ BAYD DARAI MHAFZAT MSHXCH MATEBQ BA ASTANDARD BND 2-3
 BASNED KE AGER DR DALXL SAХTAR QRAR GRFTHE BASNED, NBIYD DRGE HFAZAT KMTR AZ IP54 DASHTE W AGER DR BİRON
 SAХTAR QRAR DADE SHOND, NBIYD DRGE HFAZAT KMTR AZ IP55 DASHTE BASNED.

۲-۱۷-۵ قطع‌کن‌های اضطراری

BE MNZOR CTEU MNBU ENRZİ HIDROLİKİ, PNMATİKİ YA ALKTRIKİ, BAYD AZ CTEU-KN-HAİ ASTRARİ MATEBQ BA
 ZIRBND 4-1-5 ASTANDARD BND 2-8 ASTFADAH SHOD.

۱-۲-۱۷-۵ قطع‌های اضطراری برای زیرمجموعه‌ها

CTEU-KNNDH-HAİ ASTRARİ BRAY ZIRMGMGÜHE-HA, BAYD BR ROY MASHIN-HAİ ZIR NCB SHOND.
 - WAHDH-HAİ TGDY-KNNDH SENGDANH;

- XSHK-KN-HA, MHLWT-KN-HAİ BSKH-E, ASTWANH-HAİ BAZIYAF;

- JMU-KNNDH-HAİ GBAR (GRDGİRH) W BADBZN-HA;

- BRG AXHTLATT FRAYIND W MHLWT-KN PRH-E;

- SİLOH-HAİ ANBARSH W SAMANH-HAİ MÇALH MHLWT SHDE;

- MXAZN QYR W GRM-KN-HAİ HRARTI.

CTEU-KN ASTRARİ BAYD DR MHL-HAİ ASTRATİYK, QABL DSTRS W BEHWSH MSHXCH, DR MASHIN NCB SHOD.

۲-۲-۱۷-۵ قطع‌کن‌های اضطراری برای کل ماشین

KL MASHIN BAYD BE YIK CTEU-KN ASTRARİ MJHZ SHOD TA ATMİNAN DHD KHE BA YIK UML CTEU FURİ, JRİYAN BRC
 BE HMM MDAH-HAİ ALKTRIKİ W/YA HIDROLİKİ W/YA PNMATİKİ, DR HRLH-E AZ ÇRХE TOLİD W KİFİYT MOWAD,
 CTEU Mİ SHOD. CTEU-KN ASTRARİ ASLİ BAYD BR ROY MİZ KNTREL AİSTGÄH ÜMLİYAT MASHIN NCB SHOD.

۳-۲-۱۷-۵ سیگنال صوتی

SHROW MGEDD MASHIN-HA İA DSTGÄH-HA, BAYD BE KMK YIK SİGNAL CHOTİ ANJAM SHOD. RAHANDAZİ MGDD TGHİYAT
 BAYD BA YIK UML DSTİ AİZAR KNTREL W PS AZ BRGRDANDN CTEU-KN-HAİ ASTRARİ BE HALLT OYL, ANJAM SHOD.

۳-۱۷-۵ اتصال به زمین^۱

همه ماشین‌ها، قطعات ماشین‌ها و ایستگاه کنترل باید به زمین متصل شوند.

۴-۱۷-۵ عایق‌کاری الکتریکی برای اهداف تعمیر و نگهداری

به منظور نگهداری از کلیه ماشین‌های الکتریکی، به ابزارهای کنترل نیاز است تا اطمینان حاصل شود که تامین برق قطع شده است و از اتصال مجدد ناخواسته، مطابق با استاندارد بند ۲-۲ ممانعت می‌شود.

۵-۱۷-۵ سامانه‌های درهم قفل‌شونده برای دسترسی‌ها

از آنجایی که یک جایگزین برای قفل‌های داخلی قرار گرفته بر روی دسترسی‌ها، در زیربندهای ۵-۵، ۶-۵، ۷-۵، ۸-۵ و ۹-۵ اشاره شده است، بخش‌های ویژه ماشین می‌تواند با حفاظه‌های ثابت، حصارکشی شده تا از دسترس خارج شوند یا می‌توانند به یک درب مجهز به قفل داخلی الکتریکی، تجهیز شوند. این قفل ایمنی داخلی، هنگام باز بودن درب، از کار کردن ماشین‌آلات داخل ناحیه حفاظت شده، ممانعت خواهد کرد.

۱۸-۵ راههای دسترسی

دسترسی به ایستگاه‌های کنترل و نواحی نگهداری، نظیر راهروهای تنگ، سکوها، راه‌پله‌ها، نرده‌بان‌ها و نرده‌ها، باید مطابق با پیوست پ این استاندارد باشد.

۱۹-۵ نواحی محصور شده

نواحی زیر باید به گونه‌ای طراحی شوند که در طی فعالیت دستگاه، از دسترس پرسنل خارج باشند:

- خروجی مخلوط‌کن پره‌دار؛

- خروجی مخزن قیفی مصالح مخلوط شده؛

- خروجی مصالح سریز شده سنگدانه؛

- لوله سریز قیر؛

این نواحی باید با علائم هشداردهنده نشانه‌گذاری شوند.

۶ اعتبارسنجی الزامات و/یا اقدامات ایمنی

راههای اعتبارسنجی الزامات ایمنی بیان شده در بند ۵، در جدول ۱ ارایه شده است.

جدول ۱- راههای اعتبارسنجی الزامات ایمنی بیان شده در بند ۵

آزمون			شماره زیربند اقدامات
ایمنی	آندازه‌گیری	آزمون عملکردی	بازرسی دیداری
۱-۵ مخازن قیفی و سیلوها	ابعاد شبکه توری	وسیله قفل کننده داخلی	دسترسی شبکه‌ها
۲-۵ مخازن و دریچه‌ها	ابعاد شبکه توری	وسیله قفل کننده داخلی	دسترسی شبکه توری‌ها
۳-۵ استوانه‌ها	زمان	عملکرد راهاندازی و توقف	تغذیه مصالح
۴-۵ تجهیزات گرمادهی	دما		نرده‌های ایمنی
۵-۵ استوانه دورانی		وسیله قفل کننده داخلی	درب
۶-۵ بادبزن‌های خروجی		وسیله قفل کننده داخلی دارای قفل کننده محافظ	دربهای بازرسی
۷-۵ بالابرها		وسیله قفل کننده داخلی	دربهای بازرسی
۸-۵ نقاله‌های شبیبدار	ابعاد شبکه توری	وسیله قفل کننده داخلی	دربهای بازرسی
۹-۵ سرندها		وسیله قفل کننده داخلی	دربهای بازرسی
۱۰-۵ مخازن قیفی، سیلوها		وسیله قفل کننده داخلی	وسیله نمونه‌برداری
۱۱-۵ برج‌های اختلاط مخازن قیفی توزین		وسیله قفل کننده داخلی	دربهای بازرسی
۱۲-۵ افزودنی‌های پودری			درزگیری گردوغبار
۱۳-۵ مواد گرماده	فوائل غوطه‌وری	وسیله قطع کن	وسیله ایمنی
۱۴-۵ لوله‌کشی			نشانه‌گذاری
۱۵-۵ تجهیزات هل دادن		ابزار ایمنی هیدرولیکی و/یا مکانیکی	موقعیت جک‌ها
۱۶-۵ ایستگاه‌های کنترل	دما	وسیله قفل کننده داخلی	پانل، دربهای
۱۷-۵ تاسیسات الکتریکی		قطع کن‌های اضطراری علائم صوتی عایق‌کاری الکتریکی وسیله قفل کننده داخلی	کابل‌ها، انتقال به زمین
۱۸-۵ راههای دسترسی	فوائل		
۱۹-۵ نواحی محصور شده			علائم

۷ اطلاعات برای استفاده

اطلاعات برای استفاده، باید مطابق با زیربند ۵-۵ و سایر موارد استاندارد بند ۴-۲ باشد.

۱-۷ توصیف عمومی ماشین

زمینه‌های ویژه کاربرد ماشین بهخصوص فرآورده‌هایی که می‌توانند جابجا شوند، باید بیان شود. خطرهای مرتبط هنگام استفاده از سایر مصالح نیز باید بیان شوند. ویژگی‌های ماشین آلات که نیاز است مشاهده شوند، باید ارایه شوند.

۲-۷ اطلاعات پایه‌ها

برای اطمینان از پایداری ماشین‌ها تحت بار در طی عملیات، باید بارها و تنش‌های وارد بر پایه‌ها ارایه شوند.

۳-۷ دستورالعمل‌های نصب

برای هر یک از بخش‌های ماشین‌آلات، موارد زیر باید مشخص شوند:

- ترتیب نصب و اگر نیاز باشد ترتیب بازکردن ماشین‌های سیار؛
- اطلاعات درباره نقاط بالابری و حداکثر جرم اجزا؛
- ویژگی‌های فنی منبع تامین انرژی مورد نیاز.

۴-۷ اطلاعات برای عملیات

یک جدول اطلاعات تشخیص عیب باید تهیه شده و آموزش‌های عملی لازم داده شود.

نواحی محصور شده باید مطابق با زیربند ۱۹-۵ توصیف شوند. باید اطلاع‌رسانی شود که در طی عملیات ماشین‌ها، دسترسی به این قسمت‌ها برای پرسنل ممنوع است.

طبقه‌ها، پالاینده‌های گردوغبار، مخازن انبارش قیر سیال و گرم‌کن‌های روغنی حرارتی، در معرض خطر آتش‌سوزی قرار دارند. بنابراین برای نصب تجهیزات اطفاء حریق، باید توصیه‌هایی ارائه شود.

۵-۷ اطلاعات برای نگهداری

هنگام انجام کارهای تعمیر و نگهداری، باید توصیه‌های لازم در مورد هر قسمت از ماشین‌آلات، به پرسنل متخصص ارایه شود. کارگران حرفه‌ای باید این توانایی را داشته باشند که هنگام فعالیت ماشین‌آلات و باز بودن درب‌های پانل‌ها، بتوانند بیزار کنترلی را مورد بازررسی و امتحان قرار دهند.

باید برای استفاده از تجهیزات محافظ شخصی و وسایل روشنایی کافی، اطلاعات نصب شود.

۶-۷ ابزارها و تجهیزات

برای ابزارها و تجهیزات ویژه‌ایی که به منظور انجام تنظیمات، بازررسی‌ها و نگهداری‌ها استفاده می‌شوند، باید منابع مرجع تهیه شود.

۷-۷ قطعات یدکی و قطعات فرسوده

اطلاعات در مورد قطعات یدکی و فرسوده، باید داده شود.

۸ نشانه‌گذاری

نشانه‌گذاری‌ها باید مطابق با زیربند ۴-۵ استاندارد بند ۲ ۴-۲ باشند.

۱-۸ برچسب ماشین

برچسب ماشین باید شامل موارد زیر باشد.

- نام و آدرس سازنده؛
- نشانه‌گذاری اجباری؛
- سال ساخت؛
- تعیین سری‌ها یا نوع آن، اگر موجود است؛
- شماره سری، اگر موجود است.

۲-۸ گرمکن‌های حرارتی

بر روی گرمکن‌های حرارتی باید یک برچسب حاوی اطلاعات زیر نصب شود.

- مقدار حرارت تولیدی؛
- خصوصیات روغن حرارتی؛
- دمای عملیاتی؛
- حداقل دمای مجاز؛
- حجم سیال درون گرمکن؛
- فشار عملیاتی (فشار ابزار ایمنی).

۳-۸ مخازن و دریچه‌ها

بر روی مخازن و دریچه‌ها، باید یک برچسب قابل مشاهده از محل پرکردن و حاوی اطلاعات زیر، درج شود.

- نوع و کیفیت فرآورده‌ای که نگهداری می‌شود؛
- حداقل ظرفیت مجاز برای پرکردن.

پیوست الف

(الزامی)

سامانه صندوقچه بالابر برای بارگیری مخازن قیفی انبارش

برای اطمینان از عملکرد ایمن سامانه بالابر، اقدامات زیر باید انجام شود.

الف-۱ هنگام کار، صندوقچه‌های بالابر نباید به صورت ناخواسته خالی شوند.

الف-۲ طبلک‌های جرثقیل نباید هیچ‌گونه برجستگی داشته باشد، زیرا می‌تواند به کابل‌ها آسیب وارد کند.

قطر طبلک‌ها حداقل باید ۲۰ برابر قطر کابل باشد.

الف-۳ قطر محور چرخشی طبلک‌ها، باید بزرگ‌تر از لایه بیرونی کابل و حداقل دو برابر قطر کابل باشد.

الف-۴ صندوقچه بالابر در هر وضعیتی که باشد، باید سه دور کابل بر روی طبلک جرثقیل پیچیده شده باشد.

الف-۵ حداکثر بار وارد بر طناب، نباید از یک سوم حداقل بار شکست تجاوز کند.

الف-۶ سامانه ترمز مکانیکی صندوقچه‌های بالابر، که به صورت خودکار عمل می‌کند، باید مستقیماً بر روی طبلک(های) جرثقیل عمل کند.

الف-۷ هنگام بروز نقص در سامانه تامین انرژی و توقف‌های اضطراری، ترمز باید به صورت خودکار بار را نگه دارد.

الف-۸ برای تثبیت صندوقچه‌های بالابر بر روی مسیر بالابری، باید از ابزار قفل‌کننده مکانیکی استفاده شود.

الف-۹ مسیر بالابری صندوقچه‌های بالابر، کمی بیشتر از موقعیت نهایی بالابر ادامه داده شود یا به یک واحد متوقف‌کننده مکانیکی مجهز شود.

الف-۱۰ یک مکانیزم طناب آویزان، قطع‌کننده تامین انرژی برای موتور الکتریکی و فعال‌کننده سامانه ترمز، باید نصب شود.

الف-۱۱ با استفاده از حصارکشی، باید از دسترسی به نواحی اطراف محل تغذیه صندوقچه بالابر ممانعت شود. این حصارها باید حداقل دارای ارتفاع ۲m باشند. درب‌های دسترسی باید به قفل داخلی مطابق با زیربند ۳-۷-۱۰ استاندارد بند ۲-۴ مجهز باشند که هنگام باز بودن درب‌ها، جرثقیل را متوقف کند.

بعد از بستن درب، باید این امکان وجود داشته باشد که فقط پس از عمل کردن یک ابزار مجاز، صندوقچه بالابر مجدداً راه اندازی شود.

پیوست ب
(الزامی)
دهانه‌های دسترسی

اگر امکان اعمال الزامات بیان شده در استاندارد بند ۹-۲ وجود نداشته باشد، برای مثال به خاطر اندازه ماشین‌آلات، ابعاد دهانه‌ها باید تا حد امکان بزرگ باشد، اما نباید از مقادیر بیان شده کم‌تر باشند.

جدول ب۱- ابعاد بیان شده برای دهانه‌های دسترسی

ابعاد دهانه‌ها	زیربند	ماشین آلات
$\geq 0/25m^2$ حداقل مساحت $\geq 400\text{ mm}$ حداقل ابعاد	۱-۵	مخازن قیفی و سیلوها
	۶-۵	بادبزن‌های تخلیه
	۷-۵	بالابرهاي پيالله‌اي
	۱۰-۵	مخازن قیفی، سیلوها و مخازن قیر
	۱۱-۵	برج‌های مخلوط
$\geq 0/25m^2$ حداقل مساحت $\geq 400\text{ mm}$ حداقل ابعاد	۲-۵	مخازن
	۱۳-۵	تجهیزات برای گرمایش مواد
$\geq 0/35m^2$ حداقل مساحت $\geq 500\text{ mm}$ حداقل عرض	۳-۵	مخلوط‌کن‌های استوانه‌ای جریان موازی و استوانه‌های بازیافت
	۵-۵	استوانه‌های دورانی
	۹-۵	سرندها

پیوست پ

(الزامی)

دسترسی‌ها (راهروهای تنگ، سکوها، راه‌پله‌ها، نردهانها، نرده‌ها)

هر زمان که استانداردهای ملی ایران در دسترس باشند، بازرسی با ارجاع به آن‌ها کنترل خواهد شد؛ پیوست پ می‌تواند حذف شود.

در این میان، الزامات زیر اعمال می‌شود.

پ-۱ راهروهای تنگ و راه‌پله‌ها باید دارای حداقل 600 mm عرض باشند. اگر در طراحی، مسیرهای باریک مدنظر باشد، عرض باریک‌ترین بعد نباید کمتر از 500 mm باشد. حداقل ارتفاع 2100 mm نیز باید وجود داشته باشد.

پ-۲ راهروهای تنگ و راه‌پله‌ها باید از مواد ضدلغزش نظیر صفحات شترنجی، صفحات برجستگی‌دار، پرزدار و زبر ساخته شوند.

پ-۳ در شیب‌های بیش از 10° و کمتر از 30° ، راهروهای تنگ باید دارای پله باشند.

پ-۴ اگر شیب بیش از 30° باشد، پله‌ها مورد نیاز هستند. راه‌پله‌ها باید دارای حداقل عرض 600 mm و شیب بین 30° تا 45° باشند. پس از این‌که تعداد پله‌ها به حدکثر خود یعنی ۱۸ پله رسید، یک سکوی یا پاگرد میانی باید در نظر گرفته شود. فاصله عمودی بین پله‌ها نباید بیش از 250 mm و کف پله‌ها نیز نباید کمتر از 225 mm باشند. همپوشانی پله‌ها باید حداقل 25 mm باشد.

این الزامات برای نقاله‌های شیب‌دار کششی اعمال نمی‌شود.

پ-۵ سکوها روی سطوح مختلف برج‌های اختلاط، باید توسط راه‌پله‌ها به همدیگر متصل شوند.

پ-۶ محل‌های کاری در ارتفاع و همچنین راهروهای تنگ دارای ارتفاع بیش از یک متر از سطح زمین، باید به کمک نرده‌ها ایمن شوند. ارتفاع نرده‌ها باید حداقل 1.1 m باشد.

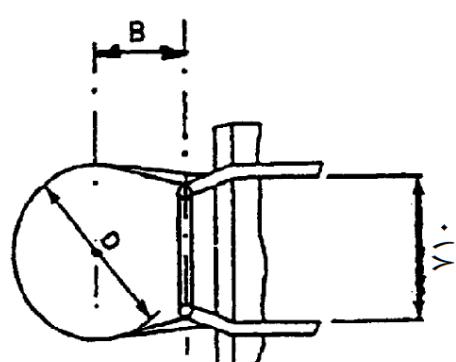
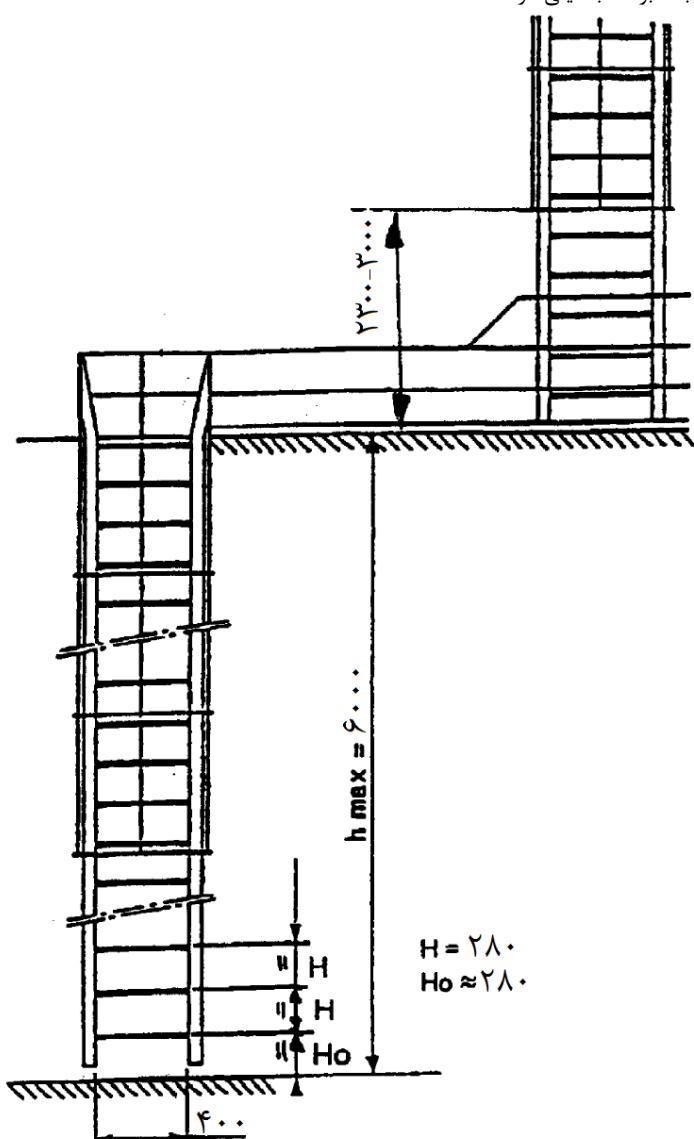
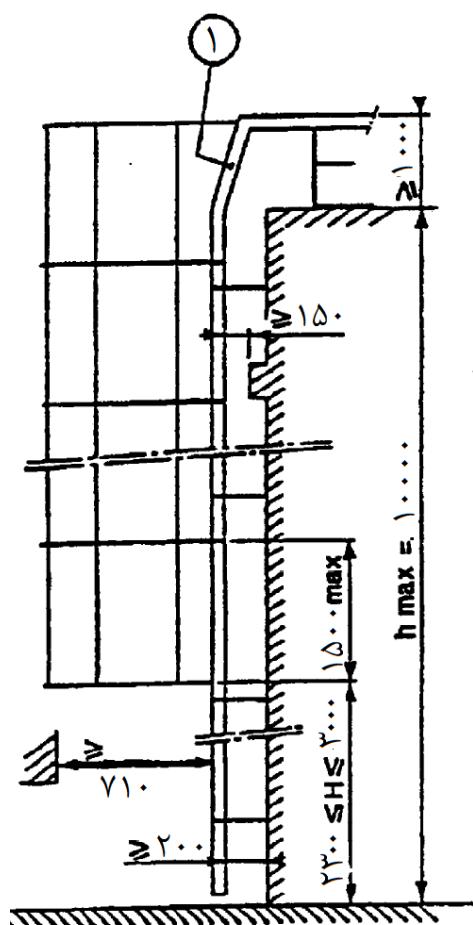
ریل‌های محافظ، شامل نرده، یک ریل زانویی و تخته‌های ضربه‌گیر هستند.

تخته‌های ضربه‌گیر، باید دارای حداقل ارتفاع 50 mm بوده و فاصله بین تخته‌های ضربه‌گیر و لبه‌های زانو نباید بیش از 500 mm باشد.

پ-۷ اگر ریل‌های محافظ تحت نیروهای افقی حداقل 500 N/m قرار بگیرند، نباید تغییرشکل دائمی در آن‌ها باقی بماند.

پ-۸ نردهانها باید مطابق با شکل پ-۱ ساخته شوند.

ابعاد بر حسب میلی متر

$$700 \leq D \leq 1000$$

$$B = 300$$

راهنمای:

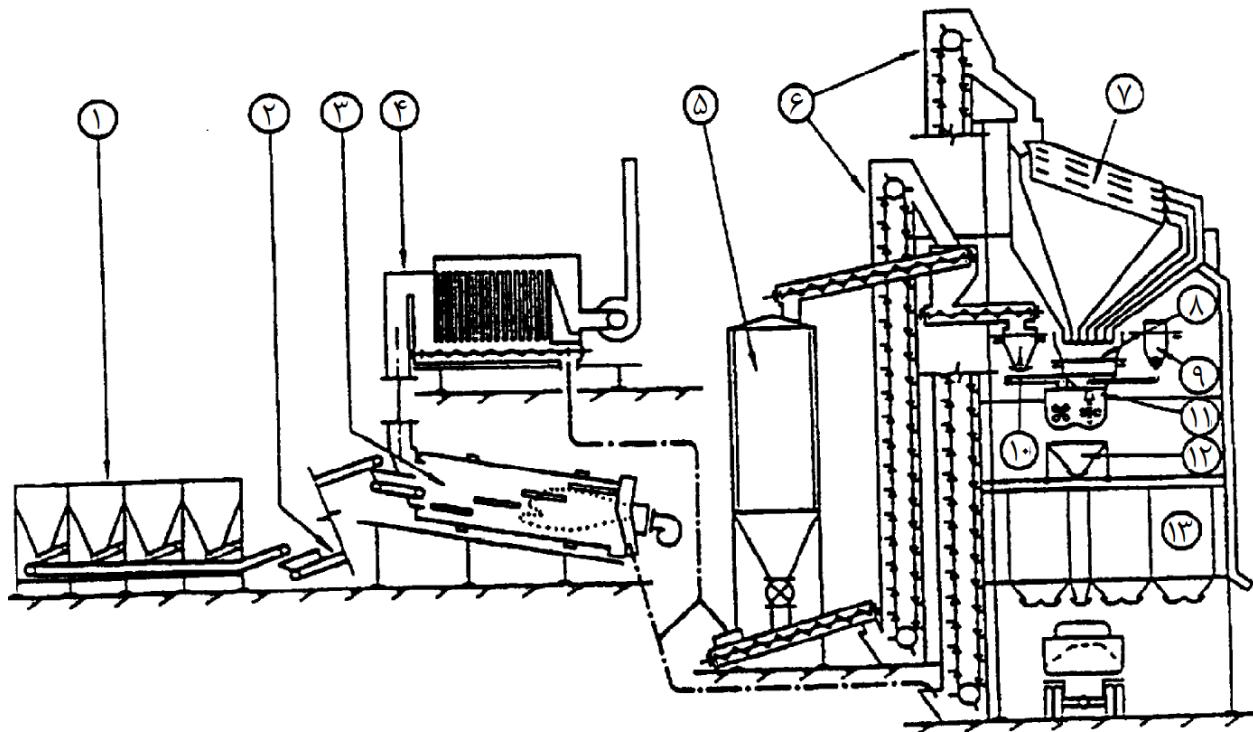
۱ نرده کنار پله شبکه دار

شکل پ-۱- ابعاد اصلی نرده ها و قفسه اصلی

پیوست ت

(اطلاعاتی)

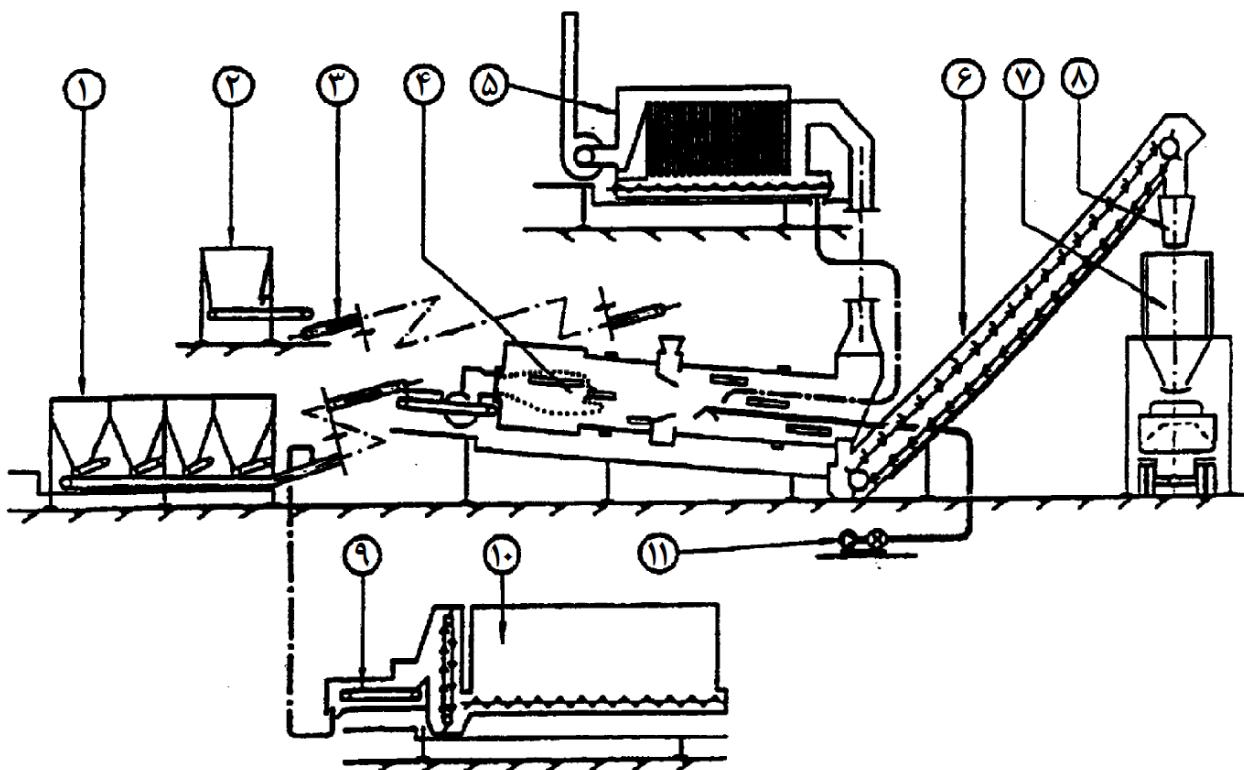
مثال‌هایی از ماشین آلات اختلاط آسفالت و اصطلاح‌شناسی

راهنما

- ۱ سطل تغذیه سرد
- ۲ نوارنقاله
- ۳ خشک‌کن
- ۴ کنترل‌کننده گردوغبار
- ۵ سیلوی مصالح پرکننده
- ۶ بالابر
- ۷ سرند لرزشی همراه با سطل
- ۸ مقیاس توزین سنگدانه
- ۹ مقیاس توزین قیر
- ۱۰ مقیاس توزین مصالح پرکننده
- ۱۱ مخلوط‌کن دستگاه
- ۱۲ صندوقچه بالابر
- ۱۳ سیلوهای مصالح مخلوط شده

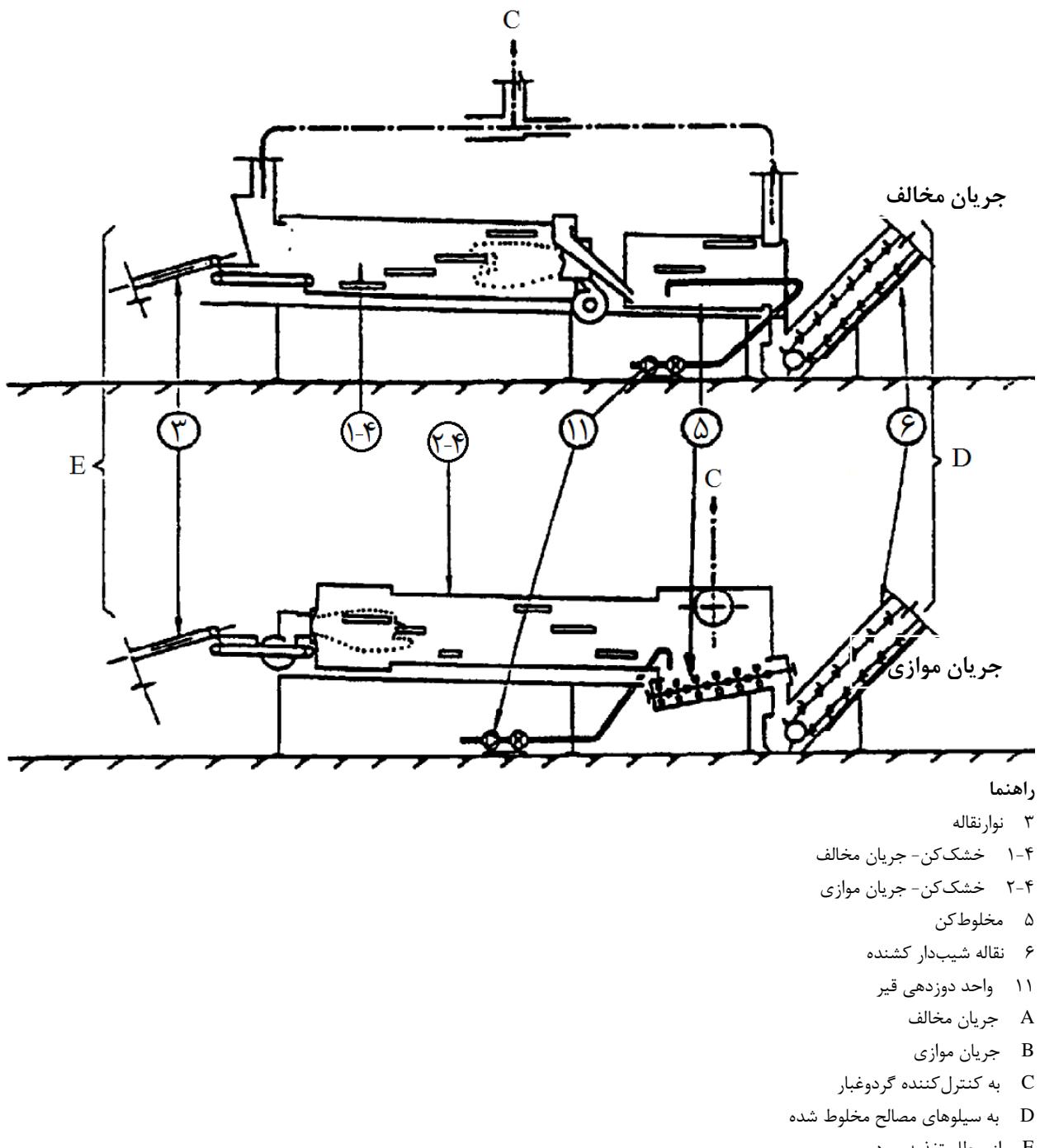
شكل ت-1-دستگاه تولید ناپیوسته

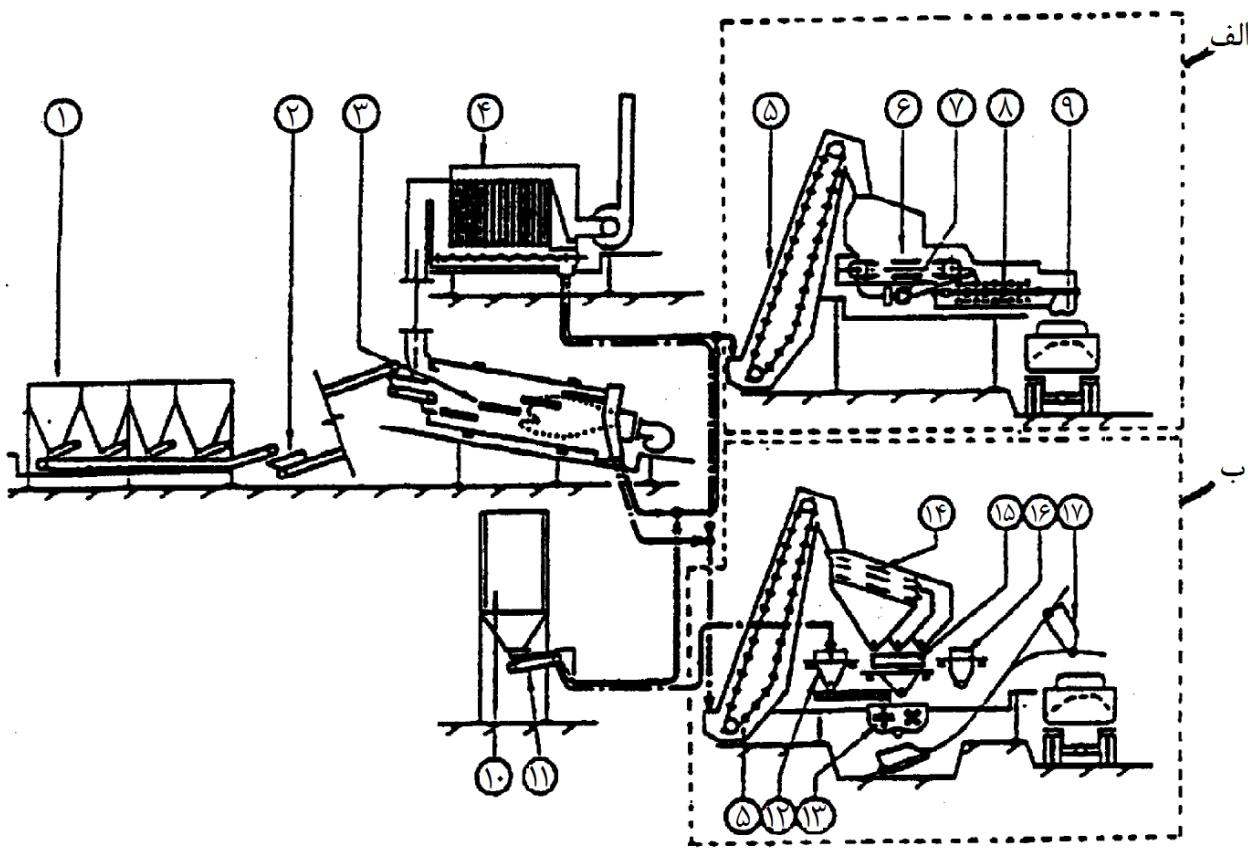
راهنما

- ۱ سطل تغذیه سرد
- ۲ تغذیه کننده بازیافته
- ۳ نوار نقاله
- ۴ مخلوطکن بشکه‌ای
- ۵ کنترل کننده گرد و غبار
- ۶ نقاله شیب‌دار کشنه
- ۷ سطل انبارش مصالح مخلوط شده
- ۸ پیمانه سنج
- ۹ واحد دوزدهی مصالح پرکننده ورودی
- ۱۰ سیلوی مصالح پرکننده ورودی
- ۱۱ واحد دوزدهی قیر

شکل ت ۲- دستگاه اختلاط بشکه‌ای برای تولید پیوسته

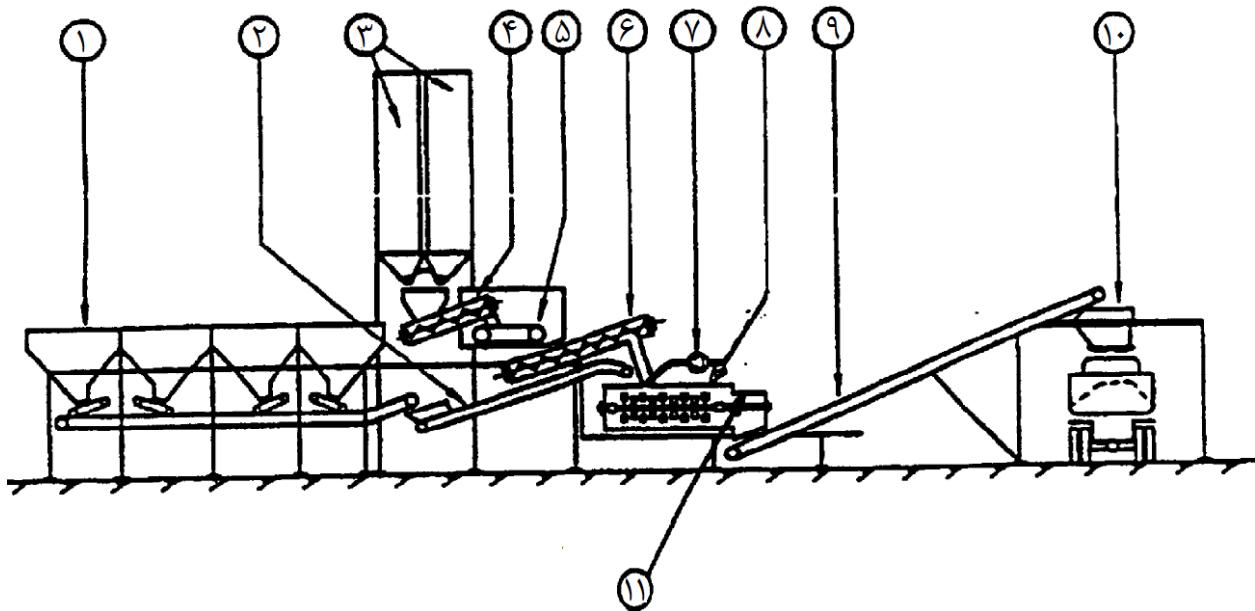
شکل ت ۳-دستگاه اختلاط بشکه‌ای برای تولید پیوسته

راهنمای

- الف دستگاه تولید پیوسته
ب دستگاه تولید ناپیوسته
- ۱ سطل تغذیه سرد
  - ۲ نوار نقاله
  - ۳ خشک کن
  - ۴ کنترل کننده گردو غبار
  - ۵ بالابر
  - ۶ سطل تغذیه
  - ۷ واحد دوزدهی قیر
  - ۸ مخلوط کننده پیوسته
  - ۹ پیمانه سنج
  - ۱۰ سیلوی مصالح پر کننده
  - ۱۱ واحد دوزدهی مصالح پر کننده
  - ۱۲ واحد توزین مصالح پر کننده
  - ۱۳ مخلوط کن دستگاه
  - ۱۴ سند لرزشی
  - ۱۵ مقیاس توزین سنگدانه
  - ۱۶ مقیاس توزین قیر
  - ۱۷ صندوقچه بالابر

شكل ت ۴-دستگاه تولید: الف-پیوسته؛ ب-ناپیوسته

راهنما

- ۱ سطل تغذیه سرد
- ۲ نوارنقاله
- ۳ سیلوی مصالح پرکننده خشک کن
- ۴ سطل و نوارنقاله ماربیچی
- ۵ واحد توزین نقاله
- ۶ نوارنقاله ماربیچی برای مصالح پرکننده
- ۷ واحد دوزدهی آب
- ۸ مخلوطکن پیوسته
- ۹ نقاله
- ۱۰ پیمانه سنج
- ۱۱ خروجی امولسیون قیری

شکل ت-۵-دستگاه اختلاط سرد

پیوست ث

(اطلاعاتی)

کتاب نامه

- [۱] استاندارد ملی ایران شماره ۷۳۶۸، ایمنی ماشین آلات - قسمت‌های مرتبط با ایمنی سیستم‌های کنترل کننده - قسمت اول : اصول کلی طراحی (۹۵۴-۱) [۲] استاندارد ملی ایران شماره ۸۹۱۵، سیستم‌های پنوماتیکی- مقررات کلی (۸۹۳) [۳] استاندارد ملی ایران شماره ۱۱۸۰۰، ایمنی ماشین آلات- فاصله‌های ایمنی برای جلوگیری از دسترسی اندام‌های بالایی و پایینی بدن به مناطق خطر (۸۱۱)
- [4] BS EN 614-1:1995, Safety of machinery. Ergonomic design principles. Terminology and general principles
- [5] BS EN 894-1:1997, Safety of machinery. Ergonomics requirements for the design of displays and control actuators. General principles for human interactions with displays and control actuators
- [6] BS EN 894-2:1997, Safety of machinery. Ergonomics requirements for the design of displays and control actuators. Displays
- [7] BS EN 953:1997, Safety of machinery. Guards. General requirements for the design and construction of fixed and movable guards
- [8] BS EN 982:1996, Safety of machinery. Safety requirements for fluid power systems and their components. Hydraulics
- [9] BS EN 999:1997, Safety of machinery. The positioning of protective equipment in respect of approach speeds of parts of the human body
- [10] EN 414:1992, Safety of machinery. Rules for the drafting and presentation of safety standards